Paulina Skórska
Instytut Badań Edukacyjnych

Różnice osiągnięć edukacyjnych dziewcząt i chłopców w zakresie czytania i pisania

Istniejące badania empiryczne wskazują, że dziewczynki uzyskują wyższe wyniki w testach czytania i pisania w języku ojczystym w porównaniu z chłopcami (Mullis i in., 2007; Chudowsky i Chudowsky, 2010). Efekt różnic płciowych w osiągnięciach edukacyjnych w zakresie czytania i pisania szacowany w badaniach waha się od 0,15 (Rampey i in., 2009) do 0,6 odchylenia standardowego (Logan i Johnston, 2009), a więc od niewielkiego do znaczącego z praktycznego punktu widzenia (Logan i Johnston, 2009). Wielkość tego efektu różni się także między krajami (Mullis i in., 2007), etapami edukacyjnymi (Husain i Millimet, 2009) i między latami (Rampey i in., 2009). Celem tego badania było oszacowanie wielkości efektu różnic płciowych w wynikach polskich standaryzowanych testów o wysokiej doniosłości, w tym wypadku egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego. W badaniu wykorzystano modelowanie Item Response Theory, a następnie oszacowano wielkość efektu różnic płciowych w wynikach, biorąc pod uwagę wrażliwość efektu na typ wykorzystanej statystyki (Rampey i in., 2009). Wzięto pod uwagę różnice w wariancji wyników w grupie dziewcząt i chłopców, gdyż dotychczasowe badania często pomijały ten fakt, co mogło prowadzić do błędów interpretacyjnych. Wyniki wskazują na znaczący efekt różnic płciowych w wynikach z języka polskiego, większy niż można by się spodziewać na podstawie istniejących badań empirycznych, zarówno w zakresie średniej wielkości efektu, jak i różnic wśród uczniów o najwyższych i najniższych umiejętnościach (krańce rozkładu umiejętności). Rezultaty badania mogą być użyteczne dla nauczycieli i twórców edukacyjnych polityk publicznych, którzy są zainteresowani zapewnieniem realizacji zasady sprawiedliwości i równości w edukacji.